

(186) “काश्ट दीप्तौ” (I-स्वादि:-647. अक. सेट्. आत्म.)

‘—काशेदीप्तौ काश्येत काशते ।’ (श्लो. 165) इति देवः ।

काशकः-शिका, ^Aकाशिका¹, प्रकाशकः-शिका, चिकाशिषकः-षिका,
चाकाशकः-शिका;
काशिता-त्री, काशयिता-त्री, चिकाशिषिता-त्री, चाकाशिता-त्री;
— काशयन्-न्ती, काशयिष्यन्-न्ती-ती; —
काशमानः, काशयमानः, चिकाशिषमाणः, चाकाश्यमानः;
काशिष्यमाणः, काशयिष्यमाणः, चिकाशिषिष्यमाणः, चाकाशिष्यमाणः;
²काट्-काड्-काशौ-काशः; —
काशितम्-तः, काशितः-तम्, चिकाशिषितः, चाकाशितः-तवान्;
काशः-³काशी, प्रकाशी, ⁴नीकाशः^B, वीकाशः, अनूकाशः, ⁵जितकाशी;
⁶प्रकाशनः, काशः, चिकाशिषुः, चिकाशयिषुः, चाकाशः;
काशितव्यम्, काशयितव्यम्, चिकाशिषितव्यम्, चाकाशितव्यम्;
काशनीयम्, ⁷प्रनिकाशनीयम्, चिकाशिषणीयम्, चाकाशनीयम्;
प्रकाश्यम्, काश्यम्, चिकाशिष्यम्, चाकाश्यम्;
ईषत्काशः-दुष्काशः-सुकाशः; —

1. ‘संज्ञायाम्’ (3-3-109) इति भावे ण्वुल। ण्वुलन्तात् टाप्। अत इत्वम्। काशिका = वामन-जयादित्यकृता पाणिनिस्मृत्यवृत्तिः। काश्या विरचनाद्वा काशिका।
2. ‘व्रश्चभ्रस्ज-’ (8-2-36) इति षत्वम्। जश्त्वचत्वे।
3. काशते इति काशी। पचाद्यजन्तात् गौरादि (4-1-41) पाठात् ङीष्।
4. ‘इकः काशे’ (6-3-123) इति उपसर्गस्य दीर्घः।
5. ‘सुप्यजातौ णिनिस्ताच्छील्ये’ (3-2-78) इति णिनिः। जितेन = जयेन काशते इति जितकाशी = जययुक्तः।
6. ‘अनुदात्तेतश्च हलादेः’ (3-2-149) इति ताच्छीलिको युच्।
7. ‘शेषे विभाषाऽकखादावसान्त उपदेशे’ (8-4-18) इति णत्वे न; ‘अकखादा’ वित्युक्तेः।
- A. ‘मनोनिवृत्तिः परमोपशान्तिः सा तीर्थवर्या मणिकर्णिका वै। ज्ञानप्रवाहा विमला हि गङ्गा सा काशिकाऽहं निजबोधरूपः॥’ इति पारिभाषिककाशिकायाः लक्षणमुक्तं शङ्कराचार्येण। इति शब्दकल्पद्रुमे।
- B. ‘तापिच्छनीकाशश्चि प्रतीचि स्ववैरिममविधि पुंसि रागात्।’ वा. वि. 3-21।